

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Δεκεμβρίου 1987

σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού που ισχύουν για τις επιχειρήσεις στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 87,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι οι κανόνες ανταγωνισμού αποτελούν τμήμα των γενικών διατάξεων της συνθήκης που εφαρμόζονται και στις αεροπορικές μεταφορές· ότι οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτών περιέχονται στο κεφάλαιο που αναφέρεται στους κανόνες ανταγωνισμού ή πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο κεφάλαιο αυτό·

ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 141 του Συμβουλίου (4), ο κανονισμός αριθ. 17 του Συμβουλίου (5) δεν εφαρμόζεται στον τομέα των μεταφορών· ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1017/68 του Συμβουλίου (6) εφαρμόζεται μόνο στις εσωτερικές μεταφορές· ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 του Συμβουλίου (7) εφαρμόζεται μόνο στις θαλάσσιες μεταφορές· ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει, επομένως, προς το παρόν κανένα μέσο για την άμεση εξέταση των περιπτώσεων εικαζόμενων παραβάσεων των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές· ότι, εκτός τούτου, δεν διαθέτει ίδιες εξουσίες λήψης αποφά-

σεων ή επιβολής των κυρώσεων που είναι αναγκαίες προκειμένου να θέτει τέρμα στις παραβάσεις τις οποίες διαπιστώνει·

ότι οι αεροπορικές μεταφορές παρουσιάζουν ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία είναι ίδια του τομέα αυτού· ότι, επιπλέον, οι διεθνείς αεροπορικές μεταφορές ρυθμίζονται από πλέγμα διμερών συμφωνιών μεταξύ κρατών οι οποίες καθορίζουν τους όρους σύμφωνα με τους οποίους οι αερομεταφορείς τους οποίους ορίζουν τα μέρη στις συμφωνίες μπορούν να εκμεταλλεύονται δρομολόγια μεταξύ των εδαφών τους·

ότι οι πρακτικές που επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και αφορούν τις αεροπορικές μεταφορές μεταξύ κρατών μελών ενδέχεται να έχουν ουσιαστικές επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών· ότι είναι επιθυμητό, κατά συνέπεια, να θεσπιστούν κανόνες σύμφωνα με τους οποίους η Επιτροπή, σε στενή και συνεχή επαφή με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, θα μπορεί να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές μεταξύ αερολιμένων της Κοινότητας·

ότι η ρύθμιση αυτή πρέπει να προβλέπει τις διαδικασίες, τις εξουσίες λήψεως αποφάσεων και τις κυρώσεις που είναι αναγκαίες προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση των απαγορεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 85 παράγραφος 1 και στο άρθρο 86· ότι, σχετικά με αυτό, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διαδικαστικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1017/68 που εφαρμόζονται στις εσωτερικές μεταφορικές δραστηριότητες, ο οποίος λαμβάνει υπόψη ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μεταφορικών δραστηριοτήτων στο σύνολό τους·

ότι θα πρέπει να αναγνωριστεί το δικαίωμα ακρόασης ενώπιον της Επιτροπής των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, η δυνατότητα υποβολής εκ των προτέρων των παρατηρήσεων τρίτων, των οποίων τα συμφέροντα είναι δυνατόν να θιγούν από μια απόφαση, καθώς και να εξασφαλιστεί η ευρεία δημοσιότητα των λαμβανομένων αποφάσεων·

ότι όλες οι αποφάσεις τις οποίες θα λάβει η Επιτροπή κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού υπόκεινται στον έλεγχο του Δικαστηρίου σύμφωνα με τους όρους οι οποίοι ορίζονται στη συνθήκη· ότι, εκτός τούτου, είναι επιθυμητό

(1) ΕΕ αριθ. C 182 της 9. 7. 1984, σ. 2.

(2) ΕΕ αριθ. C 182 της 19. 7. 1982, σ. 120, και ΕΕ αριθ. C 345 της 21. 12. 1987.

(3) ΕΕ αριθ. C 77 της 21. 3. 1983, σ. 20.

(4) ΕΕ αριθ. 124 της 28. 11. 1962, σ. 2751/62.

(5) ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.

(6) ΕΕ αριθ. L 175 της 23. 7. 1968, σ. 1.

(7) ΕΕ αριθ. L 378 της 31. 12. 1986, σ. 4.

να αναγνωρισθεί στο Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 172 της συνθήκης, πλήρης δικαιοδοσία σε ό,τι αφορά τις αποφάσεις της Επιτροπής του επιβάλλουν πρόστιμα ή περιοδικές χρηματικές ποινές'

ότι ενδείκνυται να εξαιρεθούν από την απαγόρευση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ορισμένες συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές, στο μέτρο που έχουν ως μόνο στόχο και αποτέλεσμα την επίτευξη τεχνικών βελτιώσεων ή τεχνικής συνεργασίας'

ότι, λόγω των ιδίων χαρακτηριστικών των αεροπορικών μεταφορών, εναπόκειται πρώτα στις επιχειρήσεις να φροντίζουν ώστε οι συμφωνίες, οι αποφάσεις και οι εναρμονισμένες πρακτικές τους να είναι σύμφωνες με τους κανόνες ανταγωνισμού και η κοινοποίηση προς την Επιτροπή δεν χρειάζεται να είναι υποχρεωτική'

ότι οι επιχειρήσεις μπορεί να επιθυμούν να απευθυνθούν στην Επιτροπή, σε ορισμένες περιπτώσεις, προκειμένου να βεβαιωθούν ότι οι συμφωνίες, οι αποφάσεις και οι εναρμονισμένες πρακτικές τους είναι σύμφωνες με τις ισχύουσες διατάξεις, και ότι πρέπει να καθοριστεί απλουστευμένη διαδικασία για τις περιπτώσεις αυτές'

ότι ο παρών κανονισμός δεν προδικάζει την εφαρμογή του άρθρου 90 της συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης στις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών.
2. Ο παρών κανονισμός αφορά μόνο τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές μεταξύ αερολιμένων της Κοινότητας.

Άρθρο 2

Εξαιρέσεις για ορισμένες τεχνικές συμφωνίες

1. Η απαγόρευση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης δεν ισχύει για τις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που απαριθμούνται στο παράρτημα, εφόσον έχουν ως μόνο αντικείμενο και αποτέλεσμα την επίτευξη τεχνικής βελτίωσης ή τεχνικής συνεργασίας. Ο κατάλογος αυτός δεν είναι εξαντλητικός.
2. Εάν χρειαστεί, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο προτάσεις για την τροποποίηση του καταλόγου του παραρτήματος.

Άρθρο 3

Διαδικασίες αυτεπάγγελτες ή κατόπιν καταγγελίας

1. Η Επιτροπή κινεί τις διαδικασίες για την παύση της παράβασης των διατάξεων του άρθρου 85 παράγραφος 1 ή του άρθρου 86 της συνθήκης, κατόπιν καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως.

Νομιμοποιούνται να προβούν σε καταγγελία:

- α) τα κράτη μέλη
- β) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επικαλούνται έννομο συμφέρον.

2. Έπειτα από αίτηση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, η Επιτροπή μπορεί να πιστοποιήσει ότι, βάσει των στοιχείων που έχει στην κατοχή της, δεν υφίστανται λόγοι, δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 1 ή του άρθρου 86 της συνθήκης, να ενεργήσει η ίδια όσον αφορά μια συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική.

Άρθρο 4

Αποτέλεσμα των αυτεπάγγελτων ή κατόπιν καταγγελίας διαδικασιών

1. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει παράβαση του άρθρου 85 παράγραφος 1 ή του άρθρου 86 της συνθήκης, δύναται να υποχρεώσει, με απόφαση, τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων να παύσουν την παράβαση αυτή.

Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή δύναται να απευθύνει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων συστάσεις για την παύση της παραβάσεως, πριν λάβει την απόφαση που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο.

2. Αν η Επιτροπή, ενεργώντας κατόπιν καταγγελίας, καταλήξει στο συμπέρασμα, βάσει των στοιχείων που έχει στην κατοχή της, ότι δεν συντρέχει λόγος να επέμβει ως προς μία συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 1 ή του άρθρου 86 της συνθήκης, λαμβάνει απόφασή του απορρίπτει την καταγγελία σαν αβάσιμη.

3. Αν η Επιτροπή, ενεργώντας κατόπιν καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως, καταλήξει στο συμπέρασμα ότι συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική πληροί τους όρους του άρθρου 85 παράγραφοι 1 και 3 της συνθήκης, λαμβάνει απόφαση εφαρμογής της παραγράφου 3 του εν λόγω άρθρου. Η απόφαση ορίζει την ημερομηνία από την οποία αρχίζει να παράγει αποτελέσματα. Η ημερομηνία αυτή δύναται να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας της απόφασης.

Άρθρο 5

Εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης
Διαδικασία αντιρρήσεων

1. Οι επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που επιθυμούν να επικαλεσθούν το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης για τις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου και στις οποίες συμμετέχουν, υποβάλουν αίτηση στην Επιτροπή.

2. Αν η Επιτροπή κρίνει την αίτηση αποδεκτή, από τη στιγμή που κατέχει όλα τα στοιχεία της υποθέσεως και με την επιφύλαξη ότι δεν έχει κινηθεί καμία διαδικασία κατά της συμφωνίας, της αποφάσεως ή της εναρμονισμένης πρακτικής κατ' εφαρμογή του άρθρου 3, δημοσιεύει όσο το δυνατόν συντομότερα στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* μια σύνοψη της αιτήσεως, και καλεί όλους τους ενδιαφερόμενους τρίτους και τα κράτη μέλη να γνωστοποιήσουν τις παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή εντός προθεσμίας 30 ημερών. Κατά τη δημοσίευση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το νόμιμο συμφέρον των επιχειρήσεων προς διαφύλαξη των επιχειρηματικών τους απορρήτων.

3. Αν η Επιτροπή δεν ανακοινώσει στους αιτούντες, εντός προθεσμίας 90 ημερών από την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, ότι υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3, η συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική, εφόσον συμφωνεί με την περιγραφή που δίδεται στην αίτηση, θεωρείται ότι εξαιρείται από την απαγόρευση τόσο για το παρελθόν διάστημα εφαρμογής της όσο και για διάστημα έξι κατ' ανώτατο όριο ετών από την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Αν, μετά τη λήξη της προθεσμίας των 90 ημερών, αλλά προ της λήξεως της προθεσμίας των έξι ετών, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, εκδίδει απόφαση περί εφαρμογής της απαγορεύσεως που αναφέρει η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου. Η απόφαση αυτή μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ, αν οι ενδιαφερόμενοι έδωσαν ανακριβή στοιχεία ή αν κάνουν κατάχρηση της εξαιρέσεως του άρθρου 85 παράγραφος 1 ή έχουν παραβεί το άρθρο 86.

4. Η Επιτροπή μπορεί να απευθύνει στους αιτούντες, την ανακοίνωση που προβλέπεται στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο. Υποχρεούται να την απευθύνει, αν το ζητήσει κράτος μέλος, εντός προθεσμίας 45 ημερών από τη διαβίβαση στο κράτος μέλος της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2. Η αίτηση αυτή πρέπει να αιτιολογείται με επιχειρήματα που απορρέουν από τους κανόνες περί ανταγωνισμού της συνθήκης.

Αν διαπιστώσει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 85 παράγραφοι 1 και 3 της συνθήκης, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3. Η απόφαση ορίζει την ημερομηνία από την οποία αρχίζει να παράγει αποτελέσματα. Η ημερομηνία αυτή μπορεί να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας της αίτησης.

Άρθρο 6

Διάρκεια ισχύος και ανάκληση των αποφάσεων εφαρμογής
του άρθρου 85 παράγραφος 3

1. Κάθε απόφαση εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, που λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 4 ή 5 του παρόντος κανονισμού, πρέπει να ορίζει τη χρονική περίοδο της ισχύος της ή η περίοδος αυτή δεν είναι κατά γενικό κανόνα κατώτερη των έξι ετών. η απόφαση δύναται να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις.

2. Η απόφαση δύναται να ανανεώνεται, αν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης εξακολουθούν να πληρούνται.

3. Η Επιτροπή δύναται να ανακαλεί ή να τροποποιεί την απόφασή της ή να απαγορεύσει συγκεκριμένες ενέργειες στους ενδιαφερόμενους:

- α) αν η πραγματική κατάσταση έχει μεταβληθεί ως προς ένα στοιχείο ουσιώδους σημασίας για την απόφαση, ή
- β) αν οι ενδιαφερόμενοι παραβαίνουν υποχρέωση που επιβάλλει η απόφαση, ή
- γ) αν η απόφαση βασίζεται σε ανακριβή στοιχεία ή αν έχει προκληθεί με δόλο, ή
- δ) αν οι ενδιαφερόμενοι κάνουν κατάχρηση της εξαιρέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης και που τους έχει χορηγηθεί με την απόφαση.

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία β), γ) και δ), ή ανάκληση της αποφάσεως δύναται να έχει αναδρομική ισχύ.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητα

Με την επιφύλαξη του ενδεχόμενου ελέγχου της αποφάσεως από το Δικαστήριο, η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα να εκδίδει απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης.

Οι αρχές των κρατών μελών παραμένουν αρμόδιες για να αποφασίζουν αν μια υπόθεση εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 ή του άρθρου 86 της συνθήκης, ενόσω η Επιτροπή δεν έχει κινήσει καμία διαδικασία για τη λήψη αποφάσεως στη σχετική υπόθεση ή δεν έχει απευθύνει την ανακοίνωση που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 8

Σχέσεις με τις αρχές των κρατών μελών

1. Η Επιτροπή διευθύνει τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό σε στενή και συνεχή επαφή με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, οι οποίες έχουν αρμο-

διότητα να διατυπώνουν κάθε είδους παρατηρήσεις σχετικά με τις διαδικασίες αυτές.

2. Η Επιτροπή διαβιβάζει αμελλητί στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών αντίγραφο των καταγγελιών και των αιτήσεων καθώς και των σπουδαιότερων εγγράφων που της απευθύνονται ή που απευθύνει στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών.

3. Ζητείται η γνώμη μιας Συμβουλευτικής Επιτροπής Συμφωνιών και Δεσποζουσών Θέσεων στις Αεροπορικές Μεταφορές πριν από κάθε απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο και παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο, η κατ' εφαρμογή του άρθρου 6. Η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής ζητείται επίσης πριν από τη θέσπιση των διατάξεων εφαρμογής του προβλέπονται στο άρθρο 19.

4. Η συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από υπαλλήλους αρμόδιους για τον τομέα των αεροπορικών μεταφορών και τον τομέα των συμφωνιών και δεσποζουσών θέσεων. Κάθε κράτος μέλος ορίζει δύο υπαλλήλους που το εκπροσωπούν, οι οποίοι μπορούν, σε περίπτωση κωλύματος, να αντικαθίστανται από άλλους υπαλλήλους.

5. Οι διαβουλεύσεις λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια κοινής συνεδρίασεως κατόπιν προσκλήσεως της Επιτροπής και το ενωρίτερο 14 ημέρες μετά την αποστολή της προσκλήσεως. Στην πρόσκληση επισυνάπτονται συνοπτική έκθεση της υποθέσεως, στην οποία αναφέρονται τα σημαντικότερα στοιχεία, καθώς και ένα προσχέδιο της αποφάσεως.

6. Η συμβουλευτική επιτροπή δύναται να εκφέρει γνώμη ακόμη και εν απουσία μελών της ή αναπληρωτών τους. Για το αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων συντάσσεται πρακτικό το οποίο επισυνάπτεται στο σχέδιο αποφάσεως και δεν δίδεται στη δημοσιότητα.

Άρθρο 9

Αίτηση πληροφοριών

1. Κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων που της ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή δύναται να συγκεντρώνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες από τις κυβερνήσεις και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, καθώς και από τις επιχειρήσεις και τις ενώσεις επιχειρήσεων.

2. Όταν η Επιτροπή απευθύνει αίτηση παροχής πληροφοριών σε επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, διαβιβάζει συγχρόνως αντίγραφο της αιτήσεως αυτής στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται η έδρα της επιχειρήσεως ή της ενώσεως επιχειρήσεων.

3. Στην αίτησή της η Επιτροπή αναφέρει τις νομικές βάσεις και το σκοπό της αιτήσεως, καθώς και τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο β) για την περίπτωση παροχής ανακριβών πληροφοριών.

4. Οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων ή οι αντιπρόσωποί τους, και, στην περίπτωση νομικών προσώπων ή εταιρειών ή ενώσεων χωρίς νομική προσωπικότητα, τα πρόσωπα που τις εκπροσωπούν σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό, υποχρεούνται να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες.

5. Αν επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων δεν παρέχει τις αιτούμενες πληροφορίες εντός της προθεσμίας που έχει τεθεί από την Επιτροπή η τις παρέχει ελλιπείς, η Επιτροπή τις ζητεί με απόφαση. Η απόφαση αυτή καθορίζει ακριβώς τις αιτούμενες πληροφορίες, ορίζει εύλογη προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να παρασχεθούν οι πληροφορίες και αναφέρει τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο β), και στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ) καθώς και το δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο κατά της αποφάσεως.

6. Συγχρόνως, η Επιτροπή αποστέλλει αντίγραφο της αποφάσεώς της στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται η έδρα της επιχειρήσεως ή της ενώσεως επιχειρήσεων.

Άρθρο 10

Έλεγχος από τις αρχές των κρατών μελών

1. Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών διεξάγουν τους ελέγχους τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίους σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 ή τους οποίους διατάσσει με απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 παράγραφος 3. Οι υπάλληλοι των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, οι επιφορτισμένοι με τη διεξαγωγή των ελέγχων, ασκούν την εξουσία τους επιδεικνύοντας έγγραφη εντολή ελέγχου της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου πρέπει να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος. Στην εντολή ελέγχου αναφέρεται το αντικείμενο και ο σκοπός του ελέγχου.

2. Οι υπάλληλοι της Επιτροπής δύνανται, κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής ή της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου πρέπει να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος, να συνδράμουν τους υπαλλήλους της αρμόδιας αρχής κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 11

Ελεγκτικές εξουσίες της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή δύναται, κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων που της ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό, να διεξάγει όλους τους αναγκαίους ελέγχους στις επιχειρήσεις

και ενώσεις επιχειρήσεων. Για το σκοπό αυτό, οι εντεταλμένοι από την Επιτροπή υπάλληλοι έχουν την εξουσία:

- α) να ελέγχουν τα βιβλία και άλλα επαγγελματικά έγγραφα·
- β) να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματα των βιβλίων και επαγγελματικών εγγράφων·
- γ) να ζητούν επιτόπου προφορικές διευκρινίσεις·
- δ) να εισέρχονται σε όλους τους χώρους, γήπεδα και μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις ή τις ενώσεις επιχειρήσεων.

2. Οι εντεταλμένοι υπάλληλοι της Επιτροπής ασκούν την εξουσία τους επιδεικνύοντας έγγραφη εντολή ελέγχου που αναφέρει το αντικείμενο και το σκοπό του ελέγχου καθώς και τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο γ) για την περίπτωση που τα βιβλία ή άλλα αιτούμενα επαγγελματικά έγγραφα θα επιδειχθούν κατά τρόπο ελλιπή. Η Επιτροπή γνωστοποιεί εγκαίρως, πριν από τον έλεγχο, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου θα διενεργηθεί ο έλεγχος, την εντολή ελέγχου και την ταυτότητα των εντεταλμένων υπαλλήλων.

3. Οι επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων υποχρεούνται να δεχθούν τους ελέγχους τους οποίους διέταξε με απόφασή της η Επιτροπή. Η απόφαση αναφέρει το αντικείμενο και το σκοπό του ελέγχου, ορίζει την ημερομηνία ενάρξεως του ελέγχου και αναφέρει τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο δ), καθώς και το δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο κατά της αποφάσεως.

4. Η Επιτροπή λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3, αφού προηγουμένως συμβουλευθεί την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου πρέπει να διενεργηθεί ο έλεγχος.

5. Οι υπάλληλοι της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου πρόκειται να διενεργηθεί ο έλεγχος, δύνανται, κατόπιν αιτήσεως της αρχής αυτής ή της Επιτροπής να παράσχουν τη συνδρομή τους στους υπαλλήλους της Επιτροπής κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

6. Όταν μια επιχείρηση αντιτίθεται στη διενέργεια ελέγχου ο οποίος έχει διαταχθεί δυνάμει του παρόντος άρθρου, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος παρέχει στους εντεταλμένους από την Επιτροπή υπαλλήλους την αναγκαία συνδρομή για να δυνηθούν να διενεργήσουν τον έλεγχο. Γι'αυτό σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, έπειτα από διαβούλευση με την Επιτροπή μέχρι τις 31 Ιουλίου 1989.

Άρθρο 12

Πρόστιμα

1. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλλει στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα ύψους 100 μέχρι 5 000 ECU, όταν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

- α) παρέχουν ανακριβή ή πλαστά στοιχεία στην αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 ή το άρθρο 5 ή
- β) παρέχουν ανακριβείς πληροφορίες σε απάντηση αιτήσεως που έχει γίνει σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφοι 3 ή 5 ή δεν παρέχουν πληροφορίες εντός της προθεσμίας που έχει ορισθεί με απόφαση εκδοθείσα κατά το άρθρο 9 παράγραφος 5 ή
- γ) επιδεικνύουν κατά τρόπο ελλιπή, κατά τη διενέργεια του ελέγχου, δυνάμει του άρθρου 10 ή 11, τα βιβλία ή άλλα αιτηθέντα επαγγελματικά έγγραφα ή δεν δέχονται να υποβληθούν σε έλεγχο που έχει διαταχθεί με απόφαση η οποία έχει ληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3.

2. Η Επιτροπή δύναται με απόφαση να επιβάλλει στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμο ύψους 1 000 μέχρι 1 000 000 ECU, ή και βαρύτερο, αλλά όχι άνω του 10 % του κύκλου εργασιών που έχει πραγματοποιήσει κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο καθεμία από τις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν συνεργήσει στην παράβαση, όταν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

- α) διαπράττουν παράβαση του άρθρου 85 παράγραφος 1 ή το άρθρο 86 της συνθήκης, ή
- β) παραβαίνουν υποχρέωση που τους έχει επιβληθεί δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, εκτός από τη σοβαρότητα της παραβάσεως, και η διάρκειά της.

3. Εν προκειμένω, εφαρμόζεται το άρθρο 8.

4. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 δεν έχουν ποινικό χαρακτήρα.

5. Τα πρόστιμα τα οποία προβλέπονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) δεν επιβάλλονται για πράξεις που λαμβάνουν χώρα μετά την κοινοποίηση στην Επιτροπή και πριν από την απόφασή της κατ'εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, εφόσον εμπíπτουν εντός των ορίων της δραστηριότητας που περιγράφεται στην κοινοποίηση.

Ωστόσο, η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή έχει πληροφορηθεί τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή τις ενώσεις επιχειρήσεων ότι, μετά από προκαταρκτική εξέταση, είναι της γνώμης ότι εφαρμόζεται το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης και ότι δεν δικαιολογείται η εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3.

Άρθρο 13

Χρηματικές ποινές

1. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλλει στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων περιοδικές χρηματικές ποινές ύψους 50 μέχρι 1 000 ECU ανά ημέρα καθυστέρησης από την ημερομηνία που ορίζει στην απόφασή της, για να τις υποχρεώσει:
 - α) να παύσουν την παράβαση του άρθρου 85 παράγραφος 1 ή του άρθρου 86 της συνθήκης, ο τερματισμός της οποίας έχει διαταχθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του παρόντος κανονισμού
 - β) να παύσουν κάθε ενέργεια απαγορευμένη δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 3
 - γ) να παράσχουν με τρόπο πλήρη και ακριβή κάθε πληροφορία που έχει ζητηθεί με απόφαση ληφθείσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 5
 - δ) να υποβληθούν σε έλεγχο που έχει διαταχθεί με απόφαση η οποία έχει ληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3.
2. Όταν οι επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων εκπληρώσουν την υποχρέωση για την εκτέλεση της οποίας τους είχε επιβληθεί περιοδική χρηματική ποινή, η Επιτροπή δύναται να καθορίσει ως οριστικό ύψος της περιοδικής χρηματικής ποινής ποσό κατώτερο από εκείνο που θα προέκυπτε από την αρχική απόφαση.
3. Εν προκειμένω, εφαρμόζεται το άρθρο 8.

Άρθρο 14

Έλεγχος του δικαστηρίου

Το Δικαστήριο αποφαινεται κατά πλήρη δικαιοδοσία, κατά την έννοια του άρθρου 172 της συνθήκης, επί των προσφυγών που ασκούνται εναντίον των αποφάσεων της Επιτροπής οι οποίες ορίζουν πρόστιμο ή περιοδική χρηματική ποινή. Το Δικαστήριο δύναται να άρει, να μειώσει ή να αυξήσει το πρόστιμο ή την περιοδική χρηματική ποινή που έχει επιβληθεί.

Άρθρο 15

Λογιστική μονάδα

Για την εφαρμογή των άρθρων 12 μέχρι 14, η ECU είναι η λογιστική μονάδα που προβλέπεται για την κατάρτιση του προϋπολογισμού της Κοινότητας, δυνάμει των άρθρων 207 και 209 της συνθήκης.

Άρθρο 16

Ακρόαση των ενδιαφερομένων και των τρίτων

1. Πριν αρνηθεί την πιστοποίηση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 ή λάβει τις αποφάσεις που προβλέπο-

νται στο άρθρο 4, στο άρθρο 5 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο και παράγραφος 4, στο άρθρο 6 παράγραφος 3 και στα άρθρα 12 και 13, η Επιτροπή παρέχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων την ευκαιρία να γνωστοποιήσουν την άποψή τους επί του αντικειμένου των αιτιάσεων που λαμβάνει ή έχει λάβει υπόψη της η Επιτροπή.

2. Κατά το μέτρο που η Επιτροπή ή οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών κρίνουν αναγκαίο, δύνανται επίσης να ακούσουν και άλλα φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα. Αν τέτοια πρόσωπα υποβάλουν αίτηση ακρόασης, η αίτηση γίνεται δεκτή εφόσον προβάλλουν εύλογο συμφέρον.

3. Όταν η Επιτροπή προτίθεται να λάβει απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, δημοσιεύει περίληψη της σχετικής συμφωνίας, απόφασης ή πρακτικής στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, καλώντας συγχρόνως τους ενδιαφερόμενους να της υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός προθεσμίας όχι κατώτερης του ενός μηνός, την οποία καθορίζει. Η δημοσίευση πρέπει να λαμβάνει υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων προς διαφύλαξη των επιχειρηματικών απορρήτων τους.

Άρθρο 17

Επαγγελματικό απόρρητο

1. Οι πληροφορίες οι οποίες συγκεντρώθηκαν κατ' εφαρμογή των άρθρων 9 έως 11 επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν μόνο στα πλαίσια και για τους σκοπούς των οικείων αιτήσεων ή ελέγχων.
2. Με επιφύλαξη των άρθρων 16 και 18, η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό τους υποχρεούνται να μην κάνουν χρήση των πληροφοριών τις οποίες συνέλεξαν κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και οι οποίες λόγω της φύσης τους καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εμποδίζουν τη δημοσίευση γενικών πληροφοριών ή μελετών που δεν περιέχουν στοιχεία συγκεκριμένων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων.

Άρθρο 18

Δημοσίευση των αποφάσεων

1. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις αποφάσεις που εκδίδει κατ' εφαρμογή των άρθρων 3 παράγραφος 2, του άρθρου 4, του άρθρου 5 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, και παράγραφος 4, και του άρθρου 6 παράγραφος 3.
2. Η δημοσίευση μνημονεύει τα ονόματα των μερών και το ουσιαδές τμήμα της αποφάσεως και οφείλει να λαμβάνει

υπόψη το νόμιμο συμφέρον των επιχειρήσεων προς διαφύλαξη των επιχειρηματικών τους απορρήτων.

Άρθρο 19

Εκτελεστικές διατάξεις

Η Επιτροπή εκδίδει διατάξεις εφαρμογής σχετικές με τη μορφή, το περιεχόμενο και τις άλλες λεπτομέρειες των καταγγελιών που αναφέρονται στο άρθρο 3, των αιτήσεων

που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και στο άρθρο 5, καθώς και με τις ακροάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1988.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 1987.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

U. ELLEMANN-JENSEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος αναφερόμενος στο άρθρο 2

- α) Εισαγωγή ή ενιαία εφαρμογή υποχρεωτικών ή συνιστώμενων τεχνικών προτύπων για τα αεροσκάφη, τα εξαρτήματα των αεροσκαφών, τον εξοπλισμό και τον εφοδιασμό τους όταν τα πρότυπα αυτά ορίζονται από ένα διεθνώς αναγνωρισμένο οργανισμό ή από έναν κατασκευαστή αεροσκαφών ή εξοπλισμού.
- β) Εισαγωγή ή ενιαία εφαρμογή τεχνικών προτύπων για μόνιμες εγκαταστάσεις για τα αεροσκάφη, όταν τα πρότυπα αυτά έχουν οριστεί από διεθνώς αναγνωρισμένο οργανισμό.
- γ) Ανταλλαγή, leasing, από κοινού χρησιμοποίηση (pooling) ή συντήρηση αεροσκαφών, εξαρτημάτων, εξοπλισμού ή μονίμων εγκαταστάσεων για τους σκοπούς εκμετάλλευσης αεροπορικών γραμμών και την από κοινού αγορά εξαρτημάτων, με την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές γίνονται χωρίς διακρίσεις.
- δ) Εισαγωγή, λειτουργία και συντήρηση δικτύων τεχνικής επικοινωνίας, με την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές γίνονται χωρίς διακρίσεις
- ε) Ανταλλαγή, από κοινού χρησιμοποίηση ή εκπαίδευση προσωπικού για τεχνικούς ή λειτουργικούς σκοπούς.
- στ) Οργάνωση και εκτέλεση αναπληρωματικών μεταφορών επιβατών, ταχυδρομείου και αποσκευών, σε περίπτωση βλάβης/καθυστέρησης του αεροσκάφους είτε με ναύλωση είτε με παροχή άλλου αεροσκάφους βάσει συμβάσεων.
- ζ) Οργάνωση και εκτέλεση διαδοχικών ή συμπληρωματικών αεροπορικών μεταφορών και καθορισμός και εφαρμογή συνολικών ναύλων και όρων για τις μεταφορές αυτές.
- η) Ενοποίηση ατομικών αποστολών.
- θ) Θέσπιση ή εφαρμογή ενιαίων κανόνων όσον αφορά τη διάρθρωση και τους όρους εφαρμογής των τιμολογίων, με την προϋπόθεση ότι οι κανόνες αυτοί δεν καθορίζουν άμεσα ή έμμεσα τους ναύλους και τους όρους μεταφοράς.
- ι) Συμφωνίες για την πώληση, τη μεταβίβαση και την αποδοχή εισιτηρίων μεταξύ αερομεταφορέων (interlining) και για τα αντίστοιχα συστήματα επιστροφής, κατ' αναλογία κατανομής και λογιστικής παρακολούθησης.
- ια) Συμψηφισμός και διακανονισμός λογαριασμών μεταξύ αερομεταφορέων μέσω γραφείου συμψηφισμού, συμπεριλαμβανομένων και των τυχόν αναγκαίων ή παρεπόμενων υπηρεσιών' ο συμψηφισμός και διακανονισμός των λογαριασμών μεταξύ αερομεταφορέων και των εξουσιοδοτημένων πρακτόρων τους μέσω ενός κεντρικού και αυτοματοποιημένου συστήματος διακανονισμού (settlement plan or system), συμπεριλαμβανομένων και των τυχόν αναγκαίων ή παρεπόμενων υπηρεσιών.